

SILNÁ ŽILINA

NOVINY PRE
OBYVATEĽOV ŽILINY

str. 12

LETEC
**Ivan
Gašpar**

str. 18

LEKÁR
**Pavol
Hartel**

str. 20

EKOLÓG
**Jaroslava
Gažová**

Martin
Kapitulík:

ZÁKLADOM JE

SILNÝ TÍM

**MARTIN
KAPITULÍK:**

Treba si vysúkať rukávy a začať riešiť problémy Žilinčanov

V minulom čísle novín sme sa rozprávali s nezávislým kandidátom na primátora Žiliny o dôvodoch jeho kandidatúry. Teraz sa chceme zamerať na konkrétne riešenia problémov, ktoré už roky trápia Žilinčanov.

DOPRAVA

Žilina je dôležitým dopravným uzlom severného Slovenska. Vy ste v minulosti pôsobili aj ako poradca ministra dopravy, takže k doprave máte blízko. Ako je na tom Žilina?

- Kvalitná doprava je kľúčová pre každé moderné mesto. Tak ako mnohé európske mestá, aj Žilina sa v tejto oblasti potýka s množstvom problémov. Čím je mesto vyspelejšie a rozvinutejšie, tým viac ľudia cestujú, presúvajú sa za prácou, rodinou, zábavou, či

oddychom. Intenzita dopravy narastá. Súčasná dopravná infraštruktúra bola v minulosti dimenzovaná na podstatne menšiu záťaž. V dnešnej dobe už nepostačuje. Najmä v piatok poobede, počas „sťahovania národov“, si zrejme zanádáva ne jeden Žilinčan. Aby sme to zlepšili, mesto aj kraj musia intenzívne komunikovať so štátom, ktorý má v kompetencii výstavbu diaľnic a ciest prvej triedy a aktívne sa zapájať do komplexného riešenia dopravnej situácie. Spoločne musíme tlačiť na urýchlenú dostavbu žilinských diaľnic. Aj vedenie mesta musí byť v tejto oblasti aktívnejšie.

Čiže všetko sa vyrieši dostavbou tunela Višňové?

- Spustením diaľnice smerom na Martin, sa vyrieši časť problému. Žilinské cesty sa odbremenia od áut, ktoré dnes cez Žilinu prechádzajú tranzitom. Stále nás však čakajú ďalšie výzvy. Cez mesto idú napríklad cesty prvej triedy, ktoré spravuje štát a ktoré sú dlhodobo v zanedbanom stave. Som rád, že aspoň časť z nich sa postupne darí opravovať. Určite ste si všimli nový povrch na vjazde od Bratislavy, pod starým cintorínom, či medzi estakádou a Lavobrežnou. Viackrát som bol

kvôli týmto investíciám rokovať na Slovenskej správe ciest a dlhodobo apelujem aj na intenzívnejšie čistenie týchto ciest. Úlohou nového vedenia mesta v tejto oblasti bude tlačiť na štát, aby postupne zrekonštruoval aj ďalšie mestské úseky v správe Slovenskej správy ciest. Ide najmä o Lavobrežnú a Rondel. Na viacerých miestach treba dobudovať aj protihlukové zábrany, čo by ocenili napríklad obyvatelia bývajúci v okolí výjazdu na Martin, alebo obyvatelia Budatína.

A čo problematické žilinské križovatky? V tejto oblasti ste už predložili viacero návrhov a tlačíte na ich riešenie. Ako sa to vyvíja?

- Dopravná situácia na Solinkách, Vlčincoch, Hájiku a v ďalších mestských častiach je dávno za hranicou únosnosti. Nebezpečné kolízie a dlhé kolóny ohrozujú Žilinčanov a komplikujú nám všetkým život. Z hľadiska koncepcie a rozvoja žilinskej dopravy je potrebné čo najskôr rozšíriť cestu na ulici Vysokoškolákov a vyriešiť kritické križovatky minimálne

v Bánovej, pri obchodnom centre NAY a na Veľkom diele na Vlčincoch, ako aj na Solinkách. Na poslednom krajskom zastupiteľstve sa mi podarilo zaradiť do investičného plánu Žilinského samosprávneho kraja stavebné úpravy križovatky pri „Fackárni“ medzi Závodím a Bánovou. Aktívne presadzujem aj úpravu križovatky pri Drevenej krave, kde už máme aj súhlas polície, čaká sa už len na prekládku trakčného vedenia trolejbusov. Onedlho sa začne upravovať aj ulica Vysokoškolákov. Čaká nás toho ale oveľa viac a som presvedčený, že v spolupráci so Žilinským samosprávnym krajom, Žilinskou univerzitou a Výskumným ústavom dopravným sa nám postupne podarí tieto problémy vyriešiť. Aj keď treba jasne povedať, že tieto problémy sa budú riešiť roky. Ale práve preto treba začať čo najskôr.

UDRŽATEĽNÁ MOBILITA

Nedávno skončil Európsky týždeň mobility. Zapojili ste sa?

Ako sme na tom z pohľadu udržateľnej mobility?

- Do týždňa mobility sa zapájam každoročne a snažím sa vo väčšej miere jazdiť na bicykli, aj keď nie vždy mi to moje povinnosti dovoľujú. Veľmi dobre však poznám problémy žilinských chodcov a cyklistov. Jedným z mojich cieľov je preto bezpečná a kvalitná pešia a cyklistická infraštruktúra v celom meste. Tu máme veľký investičný dlh najmä voči prímestským častiam. Postupne musíme všetky mestské časti prepojiť s centrom mesta, lesoparkom, parkom na Bôriku, Budatínskym hradom a vodným dielom. Nové cyklotrasy a chodníky je potrebné budovať koncepčne a v súlade s ďalším rozvojom mesta a hlavne s rozvojom cyklo dopravy, na ktorú vsádzajú všetky moderné a pokrokové mestá vo svete. Súčasťou našej stratégie je aj rozvoj bike-sharingu, bezpečné stojany na bicykle a moderné servisné stanovišťa. Udržateľná mobilita však nie je len o cyklotrasách a chodníkoch, ale aj o statickej doprave (parkovanie) a kvalitnej verejnej osobnej doprave.

Dopravná situácia v Žiline je dávno za hranicou únosnosti. Mesto potrebuje koncepčné riešenia.

S expertom na inžinierske siete Petrom Pikom často diskutujú o odborných otázkach a hľadajú najlepšie riešenia pre Žilinu.

ZHOVÁRAL SA:
Dominik Kianička

FOTO:
Ondrej Hájnik

Martin Kapitulík pôsobil v minulosti aj ako poradca ministra dopravy.

PARKOVANIE

Parkovaniu sa podrobne venujete aj vo svojom programe Silná Žilina. Dlhodobo odmietaťe jeho plošné spoplatnenie. Čo teda navrhujete?

- V minulosti som dvakrát prekazil plán súčasného vedenia mesta plošne spoplatniť parkovanie na sídliskách. To totiž nerieši problém, len vyťahuje z ľudí peniaze. Parkovanie treba riešiť koncepčne. Spolu s architektmi sme vypracovali štúdiu zelených parkovacích domov s ihriskom alebo parkom na streche. S odborníkmi z Výskumného ústavu dopravného v Žiline sme pripravili riadnu koncepciu parkovania pre žilinské sídliská. Založená je práve na zelených parkovacích domoch tak, aby ste mohli bezpečne zaparkovať vo vzdialenosti len pár krokov od svojho paneláku. A to na svojom mieste, pod dohľadom kamier mestskej polície. Vďaka tomuto riešeniu neprídeme ani o zeleň. Koncepčné riešenie parkovania však bude úspešné iba vtedy, keď sa s jeho návrhom stotožnia tí,

ktorých sa týka. Aj keď je podstata problému všade rovnaká - a to nedostatok parkovacích miest, na každom sídlisku je iná situácia a možnosti. Preto musí byť koncepcia rozvoja statickej dopravy predmetom rozsiahlej verejnej diskusie. Robíme to pre ľudí a fungovať to bude len vtedy, keď sa im to bude páčiť a sami takéto riešenia budú chcieť. Preto by o finálnej podobe parkovania mali rozhodnúť obyvatelia každého sídliska samostatne v „mini referendách“.

A čo parkovanie v centre mesta?

- Súčasný systém parkovania v centre je starý pätnásť rokov a už vôbec nezodpovedá terajším moderným štandardom. Ľudia majú pocit, že na nich „poľuje“ mestská polícia, pričom vôbec nedostávajú také služby ako obyvatelia iných miest a ich peniaze nejdú do mesta a na rozvoj parkovania. Vnímam to podobne a tiež chcem, aby šiel celý príjem z parkovania do mestskej kasy, pričom sa tieto financie budú používať adresne na rozvoj a zvyšovanie kvality parkovania. Preto budem presadzovať vrátenie stopercentnej kontroly nad

parkovaním do rúk mesta. Zároveň chceme využiť potenciál Žilinskej univerzity a zaviesť moderný systém parkovania. Možnosť úhrady parkovného SMS-kou a platobnou kartou musí byť v dnešnej dobe samozrejmosťou, k dispozícii sú aj rôzne mobilné aplikácie. A čo sa týka mestskej polície, tá má v prvom rade dozerať na bezpečnosť a poriadok v meste, na sídliskách a v prímestských častiach, nie zakladať papuče. Tie chcem, po vzore Trnavy a ďalších slovenských miest, zrušiť. Dnes nám legislatíva ponúka aj lepšie riešenia a policajti sa konečne budú môcť naplno venovať tomu, na čo sú určení.

VEREJNÁ OSOBNÁ DOPRAVA

Ďalším pilierom žilinskej dopravy je MHD. Čo máte v pláne v tejto oblasti?

- V oblasti verejnej osobnej dopravy sa urobil za posledných dvanásť rokov kus dobrej roboty v ob-

nove vozového parku, treba však ešte zmodernizovať autobusové zastávky a zaviesť preferenciu vozidiel MHD na križovatkách. Vozidlá tak budú chodiť načas aj počas dopravnej špičky. Kvalitná a spoľahlivá mestská hromadná doprava je vizitkou každého vyspelého mesta. Budeme pokračovať v obnove vozového parku a čaká nás aj otázka, čo so zastaraným trolejovým vedením, ktoré už dnes spôsobuje problémy. Plne podporujem rozvoj žilinskej integrovanej dopravy. Vďaka integrácii budú na seba jednotlivé spoje mestskej, prímestskej, ale aj železničnej dopravy nadväzovať a cestujúcim bude stačiť jeden lístok. Žilina je dôležitý dopravný uzol, ale aj cieľ mnohých pracujúcich z okolia. Tomu však vôbec nezodpovedá žalostný stav železničnej a autobusovej stanice.

- Áno, ale mesto sa predsa nemôže tváriť, že sa ho to netýka. Jedná sa o kľúčové a strategické mestské územie. Intenzívne preto komunikujem s ministerstvom dopravy a prevádzkovateľmi železničnej stanice aj autobusového nástupišťa. Presadzujem ich zásadnú rekonštrukciu. Tak, aby sme sa viac nemuseli hanbiť. Žilincania si zaslúžia moderné dopravné terminály, moderné vozňové a ak mi dajú ľudia vo voľbách svoju dôveru, verím, že sa mi to podarí dotiahnuť do úspešného konca. Tak, aby sa výrazne zvýšila pre ľudí kvalita služieb v doprave.

PRÍMESTSKÉ ČASTI

Prejdime k inej téme. Pochádzate z Brodna, preto zrejme poznáte problémy, s ktorými sa stretávajú obyvatelia prímestských častí. Ako ich chcete riešiť?

- Áno, v Brodne som vyrastal a dodnes tam trávim takmer každý víkend. Žije tam moja mama, starí rodičia a veľmi rád tam trávim

čas aj so svojim dvojročným synovcom Filipom. Detstvo som strávil na bicykli medzi Brodnom a Vraním, kde mám bratranca a sesternicu, s ktorými som vyrastal. Obyvatelia prímestských častí majú často oprávnený pocit, že za svoje dane nedostávajú to, čo by si zaslúžili. Vo viacerých mestských častiach stále chýba základná občianska vybavenosť. Preto ich chceme priamo zapojiť do tvorby rozpočtu. Zriadime Fond pre prímestské časti určený práve na priame investície do rozvoja prímestských častí. Občania budú môcť takto transparentne ovplyvniť, do čoho sa majú v ich mestskej časti investovať finančné prostriedky. Takýmto spôsobom vieme postupne tento dlh voči obyvateľom prímestských častí dohnať.

Veľký investičný dlh je však vidieť aj v centre mesta. Minulý rok ste upozornili na žalostný stav farských schodov, vďaka čomu sa ich podarilo aspoň čiastočne opraviť. Čo plánujete v centre mesta?

- Na Mariánskom námestí si dnes ideme „nohy vylámať“, Farské

Žilina potrebuje zásadnú rekonštrukciu železničnej stanice a autobusového nástupišťa.

S viceprimátorom Banskej Bystrice Martinom Turčanom o potrebe výstavby športovej infraštruktúry v meste.

Budem presadzovať vrátenie stopercentnej kontroly nad parkovaním do rúk mesta.

Martin Kapitulík s Jarkou Gažovou počas letného kina v Bôricom parku, ktoré zorganizovali pre Žilinčanov.

schody sa rozpadávajú a Hlinkovo námestie tiež dávno stratilo svoje čaro. Sedláčkov sad je plný bezdomovcov a opilcov, ktorí si z kedysi pekného parku s prepáčením „urobili toaletu“. Chceme, aby boli Žilinčania na svoje centrum opäť hrdí. Preto je našim cieľom postupne a koncepčne zrekonštruovať centrálnu mestskú zónu. Kamenná dlažba vhodná aj

pre opätky, moderné lavičky, podzemné odpadkové koše, fungujúce fontány a množstvo zelene by mali byť v Žiline samozrejmosťou. A to sa netýka len Mariánskeho a Hlinkovho námestia a ich okolia, ale napríklad aj Bulváru. Ten bol v minulosti výkladnou skriňou mesta a sme odhodlaní mu túto slávu vrátiť. Verejný priestor – žilinské ulice, námestia a par-

ky definujú naše mesto. Je veľmi dôležité, aby boli všetky zásahy, opravy a rekonštrukcie robené citlivo a brali sa do úvahy aj historické súvislosti nášho mesta. Zároveň potrebujeme Žilinu posunúť na úroveň vyspelých európskych miest. Chceme, aby boli Žilinčania na svoje mesto opäť hrdí a cítili sa tu dobre.

ZELENÉ A ČISTÉ MESTO

Vo svojom programe spomínate aj mestského záhradníka?

– Verejná zeleň je dnes zanedbaná, chýba jej pravidelná starostlivosť a údržba. Na mestskom úrade zriadieme útvar mestského

záhradníka, ktorý bude zodpovedať za stav a zdravie mestskej zelene, koordinovať jej výsadbu a údržbu. V meste vysadíme nové stromy, okrasné dreviny a kvetinnové záhony. Žilina bude opäť estetické, pekné a zelené mesto.

Veľa ľudí sa sťažuje aj na znečistenie ulíc. Dokonca tvrdia, že Žilina nebola nikdy také špinavá ako dnes. Je to pravda?

– Nezanedbáva sa iba údržba, ale aj čistenie ciest a chodníkov. Výsledkom sú niekoľkomesačné nánosy prachu, blata a špiny na uliciach, neustále znečistené autá a obydlia Žilinčanov. Navyše sa tým zvyšuje prašnosť a my všetci potom dýchame menej kvalitný vzduch, čo má negatívny vplyv aj na naše zdravie. Najhoršie je to v jarných mesiacoch. Musíme to zmeniť a spraviť v meste poriadok. Preto zvýšime frekvenciu čistenia, čím odstránime špinu a prach z našich ulíc. Sám som už viackrát sadol do čistiaceho auta a spolu s mojim tímom sme na vlastné náklady vyčistili aspoň najviac znečistené ulice.

A čo kosenie? Je podľa Vás dostatočné?

– Tento rok sa nám s kolegami podarilo navýšiť rozpočet na kosenie a je vidieť zmenu k lepšiemu. Nepokosená tráva a burina nám kazia dobrý pocit z mesta a komplikujú život alergikom. Frekvenciu kosenia v Žiline chceme preto posilniť zakúpením mestských kosačiek. Kosiť sa bude vždy, keď to bude potrebné. Mulčovaním zároveň zbavíme naše mesto problémov s kopami hnijúcej pokosenej trávy. Nevymysleli sme nič nové, vyspelé európske mestá to tak robia už dávno.

V súčasnosti prebieha intenzívna debata, čo bude s lúkou na Solinkách. Jeden z Vašich protikandidátov tam presadzuje výstavbu plavárne, čo si tam predstavujete Vy?

– Lúka na Solinkách je prirodzeným prírodným prechodom me-

dzi sídliskom a Lesoparkom. Keď už v minulosti poslanci rozhodli o jej kúpe za peniaze z daní Žilinčanov, musí tento priestor slúžiť ľuďom. Jedná sa o strategické územie, preto tam odmietam akúkoľvek výstavbu a dlhodobo podporujem v tomto smere aktivity kolegu poslancu Petra Cibulku proti jej zástavbe. Mesto by malo investovať do životného priestoru a kvality bývania svojich občanov a urobiť tam pekný prírodný park s príjemnou oddychovou zónou pre ľudí nielen zo Soliniek. Dôraz pritom treba klásť aj na revitalizáciu Lesoparku Chrasť. Som rád, že sa tam po vyše troch rokoch konečne podarilo vymeniť nefunkčné detské ihrisko. Zvyšok parku je však, podľa mňa, stále veľmi zanedbaný. Mesto musí zásadne zmeniť prístup k svojmu životnému prostrediu a rekreačno-športovým zónam slúžiacim na oddych a rekreáciu primárne občanom Žiliny.

RODINNÉ VNÚTROBLOKY

Väčšina Žilinčanov býva na sídliskách. Tie sú často zanedbané, chýba tam základné zázemie, ľudia nemajú moc kde tráviť voľný čas. Vy hovoríte o tzv. rodinných vnútroblokoch, ako si to máme predstaviť?

– Chceme, aby mohli rodičia a starí rodičia tráviť spoločné chvíle so svojimi deťmi a vnúčatami v peknom prostredí priamo pri svojom byte. Preto pretvoríme vnútrobloky našich sídlisk na pekný a zelený rodinný priestor s lavičkami, preliezačkami a detskými ihriskami. Tento priestor zároveň upravíme tak, aby boli deti v bezpečí pred autami a inými nástrahami dnešného sveta. To sa týka aj ihrísk, z ktorých mnohé sú dlhodobo zanedbané. Je nutné ich obnoviť a zároveň postaviť nové v každej mestskej časti, kde doposiaľ nie sú. Priamo pri našich domovoch tak vytvoríme príjemný verejný priestor pre šport, oddych a rodinnú pohodu.

Z lúky na Solinkách urobíme prírodný park s veľkým výbehom pre psov.

Spolu s poslanceckým kolegom Petrom Cibulkom presadili obnovu ihriska pri ZŠ na Limbovej ulici.

MODERNÉ ŠPORTOVISKÁ

V zastupiteľstve sa Vám už podarilo presadiť výmenu povrchu ihriska na Limbovej na Solinkách, kde ste poslancom. Budete v tom pokračovať?

- Určite. Šport by mal byť prirodzenou súčasťou výchovy našich detí a mládeže. Ak sa nám podarí už v útlom veku prebudiť v deťoch chuť športovať, vytvoríme im predpoklady na kvalitnejší a zdravší život. Len ťažko sa nám to ale podarí na zarastených škvarových ihriskách, či v roky zanedbávaných telocvičniach. Preto je potrebné vybudovať kvalitné a moderné športoviská pri každej žilinskej škole. Navyše, po skončení školy ich bude môcť konečne naplno využívať aj verejnosť a žilinské športové kluby.

Ostaňte teda pri športe. Aká je Vaša predstava podpory športu v Žiline?

- Ako som už spomenul, základom sú moderné a verejne prístupné telocvične a ihriská pri každej škole. Spolu s kolegami sa nám už podarilo v mestskom rozpočte presadiť aj historicky najvyššiu podporu pre žilinské športové kluby. Naším cieľom je opäť postaviť žilinský šport „na nohy“, preto v tejto finančnej, ale aj materiálnej podpore budeme pokračovať. Športovcom však chýba najmä slušné zázemie. Preto dlhodobo pracujem na športovom areáli pri gymnáziu na Varšavskej a atletickom štadióne pri gymnáziu na Hlinskej, ktoré by mala žilinská župa robiť budúci rok. Peniaze v rozpočte sú už na tieto projekty schválené. Na Karpatskej ulici nám hrdzavie rozostavaný športový areál, ktorý už roky mohol slúžiť žilinským športovým klubom. Miesto toho väčšina z nich dnes „kočuje“ z jednej školskej telocvične do druhej. Naše deti a mládež každý deň trénujú v inom čase a priestore, čo im spôsobuje zbytočný stres a ich rodičom komplikuje život. Športové kluby ne-

majú svoje šatne, svoje klubové priestory a zázemie, v ktorom by si mohli vystaviť cenné trofeje. Chceme im poskytnúť stabilný domov a tréningový priestor. Preto dostavíme Športové centrum na Karpatskej, na čom už dlhšie s mojim tímom intenzívne pracujeme. A je tu, samozrejme, Športová hala na Bôriku.

NÁRODNÉ ŠPORTOVÉ CENTRUM

Z Korytnačky chcete vybudovať Národné športové centrum. Je to reálne?

- Predaj športovej haly bola jedna z najväčších krív, aké boli na Žilincanoch spáchané. Nevieme vrátiť čas, ale vieme túto chybu z minulosti napraviť. Kým sa ostatní poslanci báli túto tému čo i len otvoriť, my sme vypracovali a presadili v mestskom zastupiteľstve návrh na jej záchranu. Naším cie-

lom je vybudovať v Žiline Národné športové centrum, ktoré bude slúžiť celému regiónu. Na ministerstve školstva, ktoré má podporu športu na starosti, sa nám podarilo presadiť pre „Korytnačku“, status verejného záujmu v oblasti športu. Náš zámer Národného športového centra podporuje okrem ministerstva školstva aj Slovenský olympijský výbor a väčšina národných športových zväzov. Dnes komunikujeme ohľadom možností financovania a snažíme sa, aby náklady na výstavbu znášal štát, nie mesto. Spoločne spravíme všetko pre to, aby sa Korytnačka vrátila Žilincanom.

To zrejme súvisí aj s kultúrou, mohli by sa tam organizovať koncerty a výstavy?

- Presne tak, Žilina by tým získala aj unikátny priestor pre koncerty a výstavy, či iné veľké podujatia.

Cez leto ste v rámci svojej volebnej kampane pre ľudí organizovali rodinné pikniky a letné kiná. Do parku na Bôriku, na Straník, ale aj na ďalšie miesta ste pritiahli stovky až tisíce ľudí. Chcete v tom pokračovať?

- Do mesta chceme vrátiť život a komunitu. Ľuďom vytvoríme priestor na stretávanie sa, spoznávanie a zmysluplné trávenie voľného času so svojimi blízkymi, susedmi a priateľmi. Tieto naše letné podujatia boli ukážkou toho, ako si to predstavujeme. Ak nám dajú ľudia vo voľbách svoju dôveru, mesto bude pravidel-

ne organizovať rodinné víkendy, letné kiná, pikniky, koncerty, street-food festivaly a množstvo ďalších podujatí. Takže áno, chceme v tom pokračovať. V pláne máme aj úplne nový koncept vianočných trhov. Žilina má na to, aby sme mali jedny z najkrajších vianočných trhov na Slovensku.

PODPORA MLADÝCH RODÍN

Veľa hovoríte o podpore mladých rodín. Ako si to predstavujete?

- Už som spomínal rodinné vnútrobloky a slušné zázemie pre naše deti nielen na sídliskách, ale aj v prímestských častiach. Aby sa mohli naše mladé rodiny postaviť na vlastné nohy, musia mať k dispozícii, okrem slušného zázemia, aj dostupné bývanie. Naším cieľom je preto podpora výstavby dostupných nájomných bytov najmä pre mladé rodiny. Tu ste možno zaregistrovali, že sa nám podarilo ochrániť nájomcov mestských bytov pred likvidačnou zábezpekou. Som na to hrdý, lebo slušní ľudia, nesmú trpieť za hriechy neplatičov. Mesto musí mladé rodiny podporovať, nie ich zaťažovať zábezpekou, ktorá by mohla byť pre tieto rodiny likvidačná.

V programe máte aj garanciu miesta v škôlke pre každé dieťa. Čo to obnáša?

- Nie každá rodina má možnosť zveriť dieťa do starostlivosti starých rodičov. Pre podporu mladých rodín je veľmi dôležitý dostatok miest v materských školách. Naším cieľom je, aby bolo v škôlke miesto pre každé dieťa, ktorého rodičia o to prejavia záujem. Za týmto účelom budeme pokračovať v rozširovaní kapacít materských škôl a podporíme vznik nových škôlok a jasli. Veľmi dôležitá je aj dostupnosť škôlok počas prázdnin, preto musia byť zberné

Mesto musí naštartovať výstavbu nových nájomných bytov pre mladé rodiny.

Rodinné zázemie a vzťahy sú to najdôležitejšie. Na snímke s dvojročným synovcom Filipkom.

Starí rodičia sú mu oporou nielen v živote, ale aj vo volebnej kampani.

škôlky s dostatočnou kapacitou otvorené počas celého leta, nielen mesiac, ako to bolo tento rok.

AKTÍVNY ŽIVOT SENIOROV

Spomínate starých rodičov. Ako vnímate úlohu seniorov?

- Seniori sú oporou rodiny a spoločnosti. Celé dejiny ľudstva bola staroba obdobím múdrosti a odovzdávania daru celoživotnej skúsenosti a múdrosti mladým ľuďom. Dnes, vplyvom rýchlo meniaceho sa sveta založeného na produktivite, často posúvame seniorov bokom. Zabúdame pritom, že práve oni svojou prácou a životným príbehom vybudovali naše mesto a umožnili nám ďalej sa rozvíjať a založiť si rodiny. Chceme to zmeniť a oprieť sa o ich životnú múdrosť v každodennom živote. Preto zabezpečíme me-

zdigeneračnú výmenu skúseností a zavedieme pravidelné stretnutia seniorov so žiakmi a študentami našich škôl. Starí rodičia zohrávajú veľmi dôležitú úlohu aj pri výchove detí a sú oporou pre celú rodinu a zaslúžia si kvalitné sociálne služby. Naším cieľom je, aby sa seniori mohli zapájať do spoločenského života, ktorého sú neoddeliteľnou súčasťou. Zároveň treba seniorom poskytnúť aj priestor na sebarealizáciu, ale aj aktívne trávenie ich času.

Máte aj konkrétnu predstavu ako zlepšiť služby mesta seniorom?

- Samozrejme. Zvýšime rozsah poskytovania domácej opatrovateľskej služby, čím pomôžeme nielen seniorom, ale aj ich blízkym a okoliu. Mnohí seniori museli vo svojom živote čeliť rôznym ranám osudu. Ťažká choroba ich pripravila o zdravie, partnerov, priateľov, v niektorých prípadoch

aj o to najvzácnejšie - o deti. Vplyvom týchto okolností dnes vedú osamelý život, nemajú sa s kým podeliť o svoje životné skúsenosti a trápenie. Pre tých, ktorí budú mať záujem, zabezpečíme pravidelné návštevy pracovníkov sociálneho odboru, ktorí im poskytnú sociálny kontakt a základnú starostlivosť. Zároveň rozšírime a zlepšime služby denných centier a stacionárov pre seniorov. Máme v pláne vybudovať aj nové mestské centrum sociálnych služieb, nakoľko tie na Vlčincoch a Solinkách nevedia pokryť potrebnú kapacitu. Chceme, aby sa naši seniori v mestských zariadeniach cítili dobre a mali priestor pre spoločné a aktívne trávenie voľného času. Samozrejmosťou je bezplatné cestovanie mestskou hromadnou dopravou. Práve naši starí rodičia svojou prácou vybudovali to, čo my všetci dnes užívame. Zaslúžia si našu vďaku a podporu.

BEZPEČNOSŤ A PORIADOK

Práve seniori sa veľakrát necítia v meste bezpečne. Ako to chcete riešiť?

- Povinnosťou mesta je zabezpečiť poriadok a chrániť život, zdravie a majetok svojich obyvateľov. Preto posilníme prítomnosť mestských policajtov v jednotlivých mestských častiach - tzv. okrskoch. Sústredíme sa najmä na problémové miesta, ktoré sú predmetom pravidelných sťažností obyvateľov. V letných mesiacoch posilníme cyklistickú zložku mestskej polície. Tiež máme v pláne pokryť celý verejný priestor moderným kamerovým systémom, ktorý má najmä preventívny charakter. Chceme, aby sa Žilinčania cítili bezpečne. A to aj pred divou zverou, o čom by vedeli rozprávať najmä obyvatelia Hájika, Závodia, či Bánovej.

Spolu s odborníkmi ste vypracovali plán opatrení proti diviakom, mám pravdu?

- Presne tak. Diviaky ohrozujú obyvateľov Žiliny. Táto dlhodobá neriešená situácia dávno prekročila mieru únosnosti. Preto sme spolu s poľovníkmi, urbáriatom a ďalšími odborníkmi vypracovali návrh opatrení, ktoré by mali pomôcť tento problém vyriešiť. Mestské zastupiteľstvo náš návrh

schválilo a mesto by ho malo realizovať. Budeme tento problém ďalej aktívne riešiť a spoločnými silami zabezpečíme, aby sa výrazne zvýšila bezpečnosť v tejto oblasti. Súčasťou našich opatrení sú napríklad aj polopodzemné kontajnery, či výrub náletových krovin a ich nahradenie peknou sídliskovou zeleňou.

Pred mesiacom začal nový školský rok. Čo máte prichystané pre malých Žilinčanov?

- Prostredie, v ktorom sa naše deti vzdelávajú, má veľký vplyv na ich budúcnosť. Chceme, aby sa deti učili v peknom, zdravom a kvalitne vybavenom prostredí. Preto budeme pokračovať v postupnej

rekonštrukcii a vybavenosti našich škôl, škôlok a školských zariadení. Zameriame sa pritom na podporu a rozvoj moderných spôsobov vzdelávania a individuality každého dieťaťa. Naše deti musia vzdelávať kvalitní a dobre hodnotení učitelia. Dobrý učiteľ je pre dieťa vzorom, motivuje ho k lepším výsledkom a má veľký vplyv na ďalší rozvoj a správanie dieťaťa. Preto navýšime rozpočet školstva a budeme podporovať kvalitných pedagógov nielen na papieri, ale aj v skutočnosti. Aj týmto spôsobom zlepšime našim deťom predpoklady na ďalší osobnostný rozvoj a kvalitnejší život. Rozhodne chceme nájsť riešenie, aby učitelia konečne po rokoch dostali osobné ohodnotenie. —

Jednou z jeho priorit je vyššia úroveň žilinských škôl. Na snímke pred ZŠ Jarná na Hliňách VII, ktorú sám navštevoval.

PODPORUJE
NÁS AJ:

Bohdan Iljaško

predseda a tréner Mládežníckeho basketbalového klubu VICTORIA ŽILINA, ktorý patrí medzi detskú a mládežnícku klubovú špičku na Slovensku.

„Martin Kapitulík je jednoznačne tímový hráč. Zo svojich trénerských skúseností viem, že keď máte dobrý tím, je možné dosiahnuť veľké výsledky. V Martinovi máme nádej, že spolu so svojim tímom posunie dopredu nielen podporu žilinského športu, ale aj celú Žilinu.“

OBVOD č. 7
BÁNOVÁ, ZÁVODIE,
ŽILINSKÁ LEHOTA

**IVAN
GAŠPAR:**

Letisko je pre rozvoj Žiliny kľúčové

Ivan Gašpar má vyštudovanú ekonomiku a prevádzku v leteckej doprave a zároveň je pilotom, ktorý sa pracovne niekoľko rokov venoval eurofondom. Aktuálne pôsobí ako námestník vo vojenskej nemocnici v Ružomberku. Má dva-apolročné dvojčky, takže aj doma má o zábavu postarané. Ako poslanec sa chce venovať najmä rozvojovým projektom a osobne aj rozvoju žilinského letiska. „Spádová oblasť je tu až 1,2 milióna ľudí a ja to vidím ako premrhaný potenciál,“ hovorí Ivan Gašpar.

Prečo ste sa rozhodli kandidovať za poslanca mestského zastupiteľstva?

– Keďže som sa v minulosti dlhodobo profesionálne venoval eurofondom a poradenstvu v tejto oblasti, tak vidím, že to nefunguje dobre. Inak povedané, nefunguje to prakticky vôbec. Malé obce, či dokonca podnikatelia ani netušia, ako eurofondy fungujú a ako

prospešne sa pre rozvoj miest a obcí dajú využiť. Ďalej ma hnevá neochota na úradoch. Človek musí až prosíkať, aby dostal odpoveď. Mám aj nejaké aktivity v Mníchove a tam je ten prístup k občanovi úplne iný. Ani tam úradníci vo verejnej správe nezarábajú milióny, ale ako občan, či podnikateľ, vždy vybavíte všetko, čo potrebujete. Ale najdôležitejší pre mňa je rozvoj žilinského letiska.

To však nepatrí mestu.

– Nie, ale mesto je pre letisko kľúčový partner. Práve Žilina musí prichádzať s iniciatívou a nie čakať na zázrak, alebo kým ministerstvo dopravy letisko zavrie. Žilina letisko určite potrebuje. V tejto oblasti sme úplne zaspali. Každý kraj má väčšie letisko, len Žilina nie. A to je veľká chyba. V pláne rozvoja sa počíta aj so skladovacími priestormi, veď tu máme obrovské firmy v blízkom okolí. Taký Volkswagen v Martine lieta z Popradu. Zo žilinského letiska by to mali lepšie. Len je tu problém s krátkou dráhou, ktorá by sa mala predĺžiť. Tak, aby tu mohli pristávať aspoň stredne veľké lietadlá. Táto investícia by rozhodne pomohla rozvoju obchodu, ale aj cestovnému ruchu. Veď je nemysliteľné, aby obyvatelia kraja museli chodiť na chartrové lety do Bratislavy, Popradu, alebo na Sliač, keď môžu odlietať zo Žiliny. Spádová oblasť pre letisko je až 1,2 milióna ľudí, čo je obrovské číslo a znamená premrhaný potenciál.

Čo treba, aby letisko ožilo?

– V prvom rade, žilinské letisko by už možno dávno stratilo vežu a tým aj štatút medzinárodného letiska, keby na ministerstve dopravy nezasiahol Martin Kapitulík, ktorý ešte ako poradca ministra dopravy situáciu zachránil. Ak by sa mu to vtedy nepodarilo, dnes by sme sa už o rozvoji letiska bavili asi zbytočne. Aby sa ďalej mohlo rozvíjať, musíme vyriešiť problém krátkej dráhy. Potrebovala by predĺžiť na 2,5 kilometra, aby tu vedeli pristávať stredne veľké lietadlá. Samozrejme, pravidelná linka by letisku mimoriadne pomohla.

Mesto by sa malo na letisku viac angažovať?

– Samozrejme. Mestu by sa to vrátilo. Či už sa bavíme o obchodných cestujúcich, preprave tovarov, alebo o spomínanej pravidelnej leteckej linke. Letecké spoločnosti by mali záujem tu lietať, ale technicky nemôžu. Predĺženie dráhy je síce veľká investícia, ale verím, že návratnosť by bola veľmi rýchla. Mesto by malo tlačiť spolu so Žilinským samosprávnym krajom na ministerstvo dopravy, aby sa predĺženie dráhy realizovalo a tým by začal aj ďalší významný rozvoj letiska a jeho služieb.

Mnoho chlapcov snívá o tom byť pilotom a Vy ste sa toho

vzdali dobrovoľne? Čo sa stalo? Manželka zakázala?

– Nie, nie (smiech). Ešte počas školy som bol na stáži v ČSA a vtedy som si uvedomil, že aj napriek mimoriadnej náročnosti a zodpovednosti pilota, je to v konečnom dôsledku veľmi stereotypná práca. Najmä na pravidelných linkách. Aspoň teda pre mňa. Každý deň v princípe robíte to isté, každý deň prechádzate tie isté postupy, checklisty, procedúry. A toto nie je pre mňa. Niekoľko to baví a je v tom špička, ale ja sa radšej venujem niečomu kreatívnejšiemu a pestršiemu. Preto som išiel po Žilinskej univerzite na manažment a zahraničný obchod, kde som si odskočil do škôl aj do USA a Austrálie. Následne som sa začal venovať podnikaniu.

Vrátíme sa ešte k eurofondom. Čo sa teda dá s nimi robiť na úrovni mesta?

– Vedenie krajského mesta v spolení s ostatnými primátormi by mohli apelovať na zmeny v nastavení eurofondov. Veď si zoberte, že na roky 2014 až 2020 je pre Slovensko vyčlenených 13 miliárd eur a v polovici roka 2018, teda po štyri a pol roku zo siedmich máme vyčerpaných asi desať percent a maximálne 30 percent je zazmluvnených. Za dva roky, čo spraviam? Nemajú šancu vyčerpať 70 percent eurofondov,

čo je viac ako deväť miliárd eur. Nestihnú to. Obrovské peniaze opäť prepadnú. Sú to premrhané šance na rozvoj.

To je škoda, nie?

– Rozhodne. A práve Žilina musí byť silná aj pri eurofondoch a tlačiť kompetentných, aby tento systém zmenili. Mne to prekáža a aj preto som sa rozhodol kandidovať za poslanca, aby som mohol prispieť svojimi skúsenosťami v tejto oblasti. Ale rád mestu pomôžem aj v oblasti dopravy, keďže mám vyštudovanú leteckú fakultu a spolupracujem so Žilinskou univerzitou. Naštartovalo ma aj to, že mnohí poslanci tam sedia možno aj 16 rokov a nemajú pocit, že by niečo pre mesto urobili. Bodaj by som sa mýlil, ale pochybujem. Takí ľudia tam jednoducho nemajú čo robiť. A aj to je jeden z dôvodov, prečo som sa rozhodol kandidovať. _

”

Žilina musí prichádzať s iniciatívou a nie čakať na zázrak.

**PODPORUJE
NÁS AJ:**

Ing. Igor Krško

predseda Oblastného futbalového zväzu Žilina

„Martin Kapitulík dlhodobo podporuje žilinských športovcov a má víziu rozvoja športovísk v Žiline, čo sa mi páči. Pochopil, že šport významným spôsobom vplýva na kvalitu nášho života. Viem, že futbalisti v ňom majú silného spojenca, preto mu držím palce, aby bol úspešný!“

OBVOD č. 2
BŔRIK, HLINY V-VIII,
MALÁ PRAHA

**MAREK
FRŤALA:**

Chcem, aby Žilina udávala trendy na Slovensku

Mladý vyštudovaný stavbár Marek Frťala sa od strednej školy venuje občianskym aktivitám. Jeho vášňou sa stal workout, alebo „po slovensky“ cvičenie pod holým nebom. Spolu s priateľmi začali po Žiline presadzovať workout parky, aby si aj ostatní obyvatelia mohli zacvičiť a zmysluplne tráviť voľný čas. Jeho snom bolo, aby Žilina mala najviac takýchto parkov na Slovensku, čo sa mu aj splnilo. Za necelé 3 roky sa mu podarilo spraviť zo Žiliny mesto s najväčším počtom workout parkov na Slovensku. Jeho životným mottom je „Hlavne sa netreba báť“. Takto pomenoval aj svoj najnovší projekt – talkshow, v ktorej verejnosti predstavuje príbehy šikovných Žilinčanov.

Ste pomerne mladý. Prečo ste sa rozhodli v takom mladom veku vstúpiť do politiky?

– Práve preto, že som mladý. Moji kamaráti, v rovnakom veku ako

ja, ani len netušia, kto ich zastupuje v mestskom zastupiteľstve. Rozprávame sa o tom, ale cítim u nich apatiu voči veciam verejným. Dúfam, že aj mojím príkladom ukážem, že to má zmysel.

Že má zmysel sa zaujímať o veci verejné, a najmä, že politika nie je určená len pre „starších ľudí“ (smiech), ale je dôležitou súčasťou života každého človeka.

Čo vás presvedčilo, že je čas kandidovať?

– Istej forme politiky som sa venoval už na strednej škole. Bol som poslancom mládežníckeho parlamentu. Teraz je to pre mňa také prirodzené pokračovanie ďalej. Venujem sa rôznym projektom. Taký najhlavnejší projekt a je ho po mne aj vidieť, je street workout. To je outdoorové cvičenie, ktoré ku nám prišlo z USA. Projekt je o budovaní workout parkov na cvičenie. Je to verejný priestor, kde sú hrazdy a bradlá na cvičenie a tieto parky slúžia ľuďom na zmysluplné trávenie voľného času. Prvý verejný workout park sme vybudovali v Bôrickom parku a potom to už následne išlo – Solinky, Hájik, Bytčica a podobne. Organizovali sme tu tréningy pre verejnosť a zapájal som sa aj do ďalších iných aktivít,

ktoré organizovalo mesto alebo dobrovoľníci.

Je to to, čo vás napína?

– Mal som taký cieľ, aby Žilina bola jedno z najlepších miest v tomto cvičení. Želal som si, aby tu bol najväčší počet workout parkov a tento svoj študentský sen som si splnil. Spolu s ďalšími aktivistami sme zo Žiliny spravili mesto s najväčším počtom workout parkov na Slovensku.

Takže vďaka Frťalovi môžu ľudia v Žiline žiť zdravšie?

– Až tak by som to sám nepovedal, ale čiastočne áno. Vo viacerých lokalitách sme im na to vytvorili podmienky. Budem rád, keď sa to podarí aj v ďalších. Som rád, že sa mi podarilo naplniť si svoj sen a zároveň aj pomôcť ľuďom a skrášliť Žilinu, ktorú zbožňujem. Žijem tu celý život a chcem, aby to bolo najlepšie miesto pre život. Chcem, aby Žilina udávala trendy na Slovensku.

To je odvážny sen.

– Je, ale dá sa naplniť. Jeden sen som si splnil, takže je čas na ďalší (smiech).

Čo vám teda v meste chýba. Alebo inak, čo by ste zmenili?

– V Žiline by som chcel prioritne zmeniť komunikáciu s ľuďmi a pritiahnúť ich do verejného diania. Politika je vec o nás všetkých. Nie o pár ľuďoch. Preto je dôležité, aby mesto, či poslanci, zapájali do verejného diania a rozhodovania čo najviac ľudí. Prinesie to mnoho nových nápadov. Keď rozhodujete o nich bez nich, málokedy riešite ich skutočné problémy. Väčšinou tie vymyslené.

Pri budovaní workoutových ihrísk ste spolupracovali aj s mestom. Ako to išlo?

– Musím priznať, že zo začiatku bola komunikácia ťažšia. Museli sme im vysvetľovať, čo to ten workout je. Prečo je to dobré a že Žilinčania to naozaj chcú. Navyše, ak chceme, aby aj deti cvičili, tak je dosť podstatné, aby mali kde. A na to sú tu presne tie workoutové ihriská na sídliskách alebo v rôznych parkoch. Mestu a poslancom sa to nakoniec zapáčilo. Neskôr sme tu zorganizovali aj dva ročníky Majstrovstiev Slovenskej republiky v street workout, na vysokej úrovni a jeden z nich mal aj charitatívny rozmer.

Ako hodnotíte prácu doterajších poslancov? Ako sa Vám spolupracovalo?

– Myslím si, že je dosť podstatné, aby sa poslanci v mestskom zastupiteľstve vymenili, alebo aspoň čiastočne sa obmenili generácie. Sedí ich tam veľmi veľa, nechcem nikoho uraziť, ale mnohoročných poslancov a títo už toho moc nevymyslia. Keď tam sedíte 16 a viac rokov, asi už s ničím novým neprídete. Je to prirodzené. Treba tam mladých, odvážnych a silných ľudí, aby vybudovali zaujímavé, moderné a pre ľudí ďaleko priateľskejšie mesto. Výrazne silnejšiu Žilinu. _

„**Záleží nám na našom meste. V Žiline vidíme svoju budúcnosť a chceme tu ostať žiť. Od mesta však očakávame oveľa viac.**“

**PODPORUJE
NÁS AJ:**

MUDr. Zuzana Cigániková
primárka detského oddelenia FNŠP Žilina

„Ako detskej lekárke a primárke pediatrie žilinskej nemocnice mi záleží na tom, aby naše deti vyrastali v zdravom, čistom, peknom a kvalitnom prostredí. Martin Kapitulík sa usiluje o zlepšenie podmienok pre mladé rodiny s deťmi, presadzuje výstavbu nových nájomných bytov a obnovu detských ihrísk a športovísk. Z mojej praxe viem, že deti, ktoré majú vyplnený voľný čas športom a inými cieľovými aktivitami, nesiahajú napríklad po alkohole alebo drogách. Zmysluplné trávenie voľného času (ihriská, športoviská, oddychové zóny, parky, rodinné víkendy) v bezpečnom prostredí (rodinné vnútrobloky) je základom prevencie pre zdravý vývoj nastupujúcej generácie Žilinčanov. Verím, že Martin Kapitulík ako primátor pre to urobí všetko, čo bude v jeho silách, preto má moju podporu.“

OBVOD Č. 3
SOLINKYMILAN
CHVÍLA:

Funkčné rodinné vnútrobloky vrátia život na sídliská i do mesta

Milan Chvíla je hasič telom i dušou. Ako IT špecialista hasí problémy s počítačmi u hasičov, ale má chuť a ambície hasiť aj problémy mesta. Pôsobí v komisii mesta pre životné prostredie. V hasičskom zbore pracuje už 15 rokov, od vysokej školy žil a pôsobil v Žiline ako profesionálny vojak. Ako hasič sa musí udržiavať vo forme. Podľa jeho vlastných slov najradšej bicyklovaním alebo lyžovaním. V nasledujúcom volebnom období by sa chcel sústrediť na zveladenie sídlisk, teda konkrétne vnútroblokov a sústrediť sa na riešenie problémov v doprave.

Prečo ste sa rozhodli kandidovať za poslanca do mestského zastupiteľstva?

- Viacero priateľov a známych ma už pred štyrmi rokmi oslovilo, či

sa nechcem trochu aktívnejšie zapojiť do žilinského verejného života, pretože veľa ľudí veľa vecí rozpráva, ale nemajú možnosť vecí ovplyvňovať. Ak chcete niečo zmeniť, tak sa musíte k veciam

postaviť aktívnejšie. Chcem žiť v meste, ktoré bude bezpečnejšie, modernejšie a prívetivejšie pre ľudí. Najlepší spôsob, ako tomu pomôcť, je cez pozíciu mestského poslanca. Takto viete ovplyvniť dianie v meste najlepšie - priamo.

Čo bol ten moment, že ste si povedali idem do toho?

- To bolo pred štyrmi rokmi, keď som spoznal Martina Kapitulíka. Ten ma zoznámil s ľuďmi z jeho tímu a vtedy som začal pracovať ako člen mestskej komisie životného prostredia. Hoci komisia je iba poradným orgánom mestského za-

stupiteľstva, tak už tam sme mohli niektoré veci ovplyvňovať k lepšiemu. Preto ma tá práca baví.

Čo by ste v Žiline chceli prioritne zmeniť?

- Ak to zoberiem zo širšia, tak v prvom rade mi tu chýba koncepcia dlhodobého rozvoja. Predovšetkým v oblasti dopravy a parkovania v meste. Chýba mi snaha mesta transparentnejšie a spravodlivejšie rozdeľovať peniaze aj medzi jednotlivé mestské časti. Žijem na sídlisku a tie sú, aj spolu s prímestskými časťami, z môjho pohľadu, veľmi zanedbávané. Pozornosť sa možno až nespravodlivo sústreďuje na centrum mesta. Práve na sídliská by sa mal vrátiť život.

Ako si to predstavujete?

- V prvom rade obnovením, alebo dokonca kompletne nanovo vybudovaním zmysluplných vnútroblokov. Tie by mali slúžiť na príjemné trávenie voľného času najmä pre deti a mladých. Mať deti pri dome a vedieť, že sú v bezpečí je pre každého rodiča na nezaplatenie. A to chceme dosiahnuť. Teraz sú iba na málo miestach skutočne využiteľné vnútrobloky. Dospelí, ale aj deti teda trávia čas doma, prípadne idú ďalej od domu ako napríklad na hrádzu, či do lesparku. Ale nie každý tam môže ísť. Navyše, keď máte deti, určite viete, čo to znamená naložiť ich do auta a niekam vyraziť. Viac času strávite prípravami a nahá-

ňaním detí ako samotným časom s nimi vo „vysnívanom“ celi.

Takže základom sú vnútrobloky?

- Zmysluplné vnútrobloky s deskými ihriskami, oddelené od áut, sú základom návratu života na sídliská. Ľudia sa začnú stretávať, spoznávať, vzniknú rôzne komunitné akcie. A kde sú ľudia, tam je aj príležitosť pre služby. Už len napríklad pre stánok so zmrzlinou. Mal by sa tam vrátiť život. Sídliská by mali byť lepším miestom pre život. Či už sa to týka parkovania, cyklotrás, spomínaných vnútroblokov, ktoré by mali byť robené predovšetkým pre rodiny s deťmi, či pre seniorov, ktorí tam bývajú. Na nich by sme rozhodne nemali zabúdať. Sú sídliská ročníkovo mladšie, ale máme sídliská, kde prevažujú práve seniori, ktorí sú dôležitou súčasťou mesta. Aj oni si zaslúžia moderné mesto bez bariér a s príležitosťami na trávenie voľného času.

Spomínali ste aj parkovanie na sídliskách. Čo s ním?

- Za socializmu sa rávalo, že na štyri sídliskové byty bude pripadať jedno auto. Plánovačom ani vo sne nenapadlo, že o pár rokov sa zmení situácia tak, že prakticky na každý byt pripadá jedno až dve autá. Sídliská sa nedajú nafúknuť, to je jasné. Parkovanie sa však dá koncepcie rozvíjať. Jedným z riešení sú zelené parko-

vacie domy. Ako člen komisie pre životné prostredia ich plne podporujem. Má to výhodu, že tam môže parkovať oveľa viac áut, nešpatí to okolie a navyše, na streche ešte môže byť aj ihrisko na rôzne športy. Jednoducho maximálne sa využije priestor bez toho, aby sme prišli o zeleň, či voľné plochy. Stačí len chcieť a rozmýšľať inak ako doteraz.

Kandidujete ako nezávislý. S kým by ste spolupracovali v mestskom zastupiteľstve?

- V komunálnej politike nemá zmysel, aby sa ľudia delili na pravicu, ľavicu, konzervatívcov, či liberálov. Občania na úrovni mesta majú praktické a nie politické problémy a starosti. Komunálni poslanci by mali v prvom rade myslieť na to, čo je dobré pre mesto a pre jeho ľudí. Poslanci by mali svoje rozhodnutia robiť nezávisle od všetkých politických strán, alebo nejakých finančných skupín. Bohužiaľ, keď sledujem posledné roky zastupiteľstvo aj cez komisiu, kde pôsobím, tak mám pocit, že niektorí dlhoroční poslanci ostali uzavretí vo vlastnej bubline. Riešia seba navzájom, čo, kto, kedy, ako a na koho povedal a úplne im unikajú skutočné problémy Žilinčanov. Rád by som prispel ku tomu, aby sa atmosféra a nálada v mestskom zastupiteľstve niesla vo výrazne praktickejšom duchu a najmä so zameraním na riešenia problémov ľudí a nie poslancov. _

Zvýšime kvalitu života na sídliskách. Kľúčom je kvalitný verejný priestor.

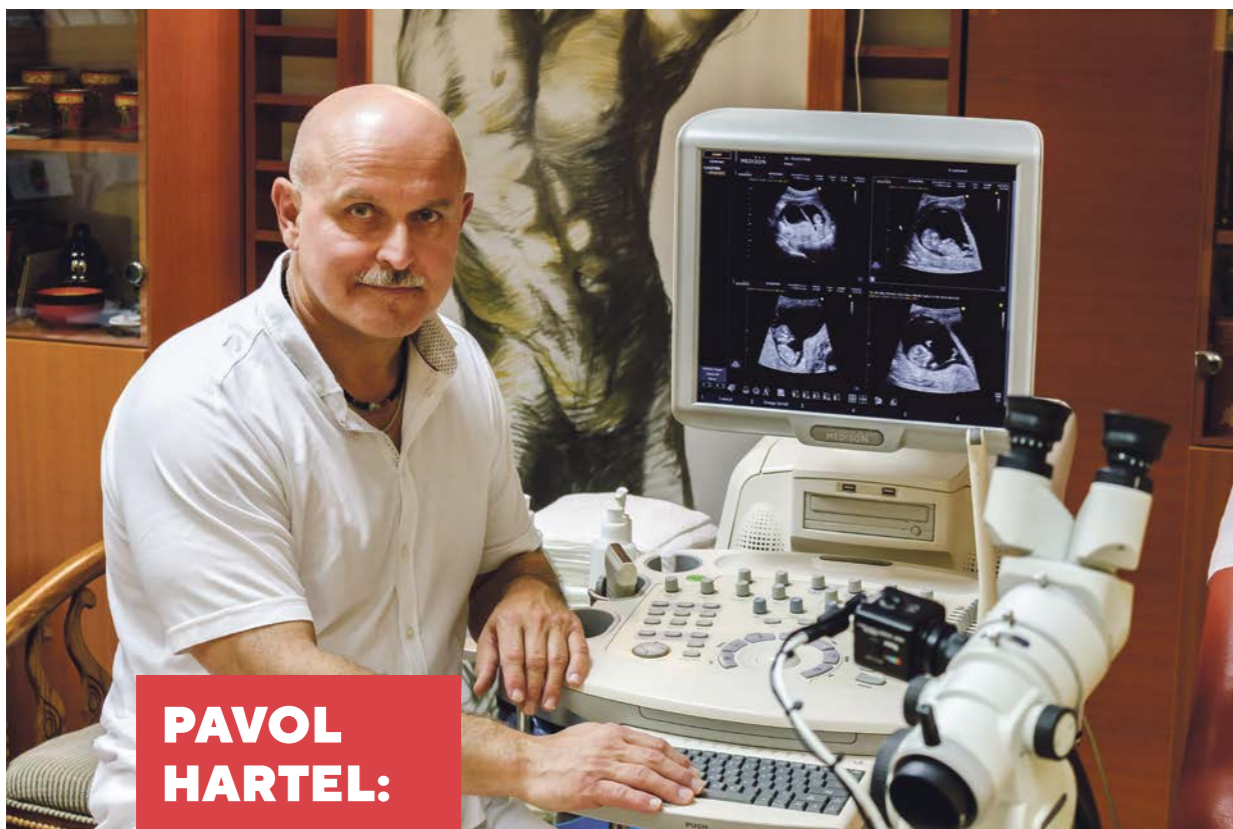
PODPORUJE
NÁS AJ:

Ing. Ľubomír Šimko

riaditeľ dopravnej zdravotnej služby RESCUE SYSTÉM s.r.o

„Martina Kapitulíka dlhodobo vnímam ako jedného z najaktívnejších mestských a krajských poslancov. Vážim si jeho prácu, ktorú robí nielen pre Žilinu a jej obyvateľov, ale aj pre región Žilinského kraja. Martin má jasnú predstavu o tom, čo Žilina pre svoj rozvoj potrebuje a myslím si, že ako primátor to aj dosiahne. Preto má moju plnú podporu“

**PAVOL
HARTEL:**

Podme urobiť pre ľudí viac, pomôžeme im so zdravím

Známy žilinský gynekológ Pavol Hartel už 13 rokov pôsobí vo vlastnej ambulancii. Predtým bol primárom v Čadci a českom Havířove, no pôsobil aj v Prahe a krátko aj v Rakúsku. Napriek ambulantnej praxi stále operuje. Jeho úmyslom je pritiahnúť do Žiliny severský model fungovania samosprávy, ktorý ľuďom aj prakticky pomáha. Chcem dosiahnuť, aby mesto a Fakultná nemocnica navzájom spolupracovali. „Vedenie mesta a primátor predsa nemôže ignorovať stav nemocnice, hoci patrí pod ministerstvo. Veď tu, preboha, ide o Žilinčanov, o ľudí, o ktorých sa má mesto zaujímať a starať,“ hovorí doktor Hartel.

Už dlho pôsobíte v súkromnej ambulancii. Nechýba vám ruch nemocnice?

- Ak moje pacientky potrebujú operatívny zákrok, tak to riešim v uzmluvnených nemocniciach. Nemocničné prostredie a jeho

fungovanie teda poznám veľmi dobre.

V ktorých nemocniciach operujete?

- Pôsobím v nemocniciach v Dolnom Kubíne, Čadci a Martine.

A tu v Žiline nie?

- Pôsobím aj tu, ale v žilinskej nemocnici operujem najmenej.

Prečo?

- Z tých nemocníc, kde pôsobím, je tá žilinská najhoršie technicky vybavená, čo ma ako Žilinčana veľmi mrzí.

To je dosť paradox.

- Áno, to je absolútny paradox. Pre mňa je to nepochopiteľné, že keď prídem do fakultnej nemocnice a tam využívajú taktiku a postupy staré dvadsať rokov. Hovorím o gynekológii, kde pôsobím. Nik ma nemôže presvedčiť, že je v poriadku, keď je v nemocnici dvadsať rokov to isté vybavenie. To, že sa vymenia okná po tridsiatich rokoch, nie je predsa žiadne víťazstvo. A tu vidím zlyhanie aj mesta.

Prečo? Nemocnica patrí predsa pod ministerstvo zdravotníctva.

- A to je ten chybný pohľad. Ja viem, že nemocnica patrí pod správu ministerstva zdravotníctva, ale komu slúži? V prvom rade Žilinčanom. A vedenie mesta a primátor predsa nemôžu ignorovať žalostný stav nemocnice. Nemôže im byť ľahostajné, že to tam vyzerá tak ako vyzerá. A to vidím ako veľké zlyhanie celého súčasného vedenia mesta. Dokonca boli ešte aj z tej istej politickej strany a ja som nevidel žiaden dialóg, žiadnu snahu mesta, aby sa stav nemocnice zlepšil. Primátor sa nemôže tváriť, že nemocnica sa ho netýka, lebo to má v správe ministerstvo. Veď tu, preboha, ide o Žilinčanov - o ľudí, o ktorých sa má mesto zaujímať a starať. Prečo rodičky utekajú zo žilinskej nemocnice? Štvrtina ide do Čadce, štvrtina do Martina a jedna osmina do Dolného Kubína. A z troch tisíc pôrodov ročne zostalo v Žiline 1 200 až 1 300 pôrodov. To nikomu v meste nie je čudné, že ich obyvateľky musia chodiť rodiť inam a pritom priamo v meste majú fakultnú nemocnicu? Tento prístup mesta sa musí zásadne zmeniť. Mesto musí s nemocnicou jednoznačne spolupracovať, viesť dialóg, navzájom si pomáhať, ale malo by aj zároveň tlačiť ministerstvo, ktoré nemocnicu spravuje, na zlepšovanie kvality.

Je to s nemocnicou až také zlé?

- Ja môžem hovoriť iba za svoj odbor. Ľudia vydržia veľa, ale keď tí lekári vidia, že v menších nemocniciach sú na tom technicky lepšie, rozvíjajú sa a oni tu v Žiline stagnujú, tak sa im nečudujem, že chodia do práce otrávení. Len aby prežili a nakoniec aj tak väčšinou odídu. A k tomuto bodu spejeme. Bohužiaľ.

Rozhodli ste sa kandidovať, prečo?

- Ja nechcem hovoriť o tom, čo sú pre mňa samozrejme veci. K bytovke patrí chodník a adekvátny počet parkovacích miest. K mes-

tu patrí pokosená zeleň, upravené cesty. Za samozrejmosť považujem aj dôstojnú železničnú stanicu a nie to čudo, za ktoré sa musím pred zahraničnými profesormi hanbiť. K fungujúcemu mestu patrí kultúrne, spoločenské a športové vyžitie. To je samozrejmosť. Ja však chcem spraviť pre občanov Žiliny niečo viac ako len zelené trávniky.

Čo?

- Rád by som do Žiliny priniesol severský model komunálnej politiky, respektíve pôsobenia mesta.

Čo to znamená?

- Jednoducho, že mesto bude pomáhať obyvateľom v oblasti vzdelávania, prevencie a terapie. Vytvorí sa medzistupeň medzi pacientom a lekárom. Za doktorom sa ide, až keď je naozaj problém. Na stupnici od jedna do desať k lekárovi idete od šestky vyššie. Ale čo ak to ešte také vážne nie je, no nemáte to s kým konzultovať. Tak pridete do mestského centra, kde vám poradia. Správnym nasmerovaním a včasným odhalením napríklad zlých návykov, vieme mnohým problémom predchádzať. Vidím to každý deň v ambulancii. Ľudia majú veľmi slabé vedomosti z medicíny a dokonca ani vlastné telo a jeho fungovanie vôbec nepoznajú, hlavne mladšie ročníky. A potom konzultujú svoje problémy s doktorom Googlom, čo je veľmi, ale veľmi nespoľahlivý lekár. Skôr šarlatán.

Mesto v zdravotníctve nemá kompetencie. Ako si to teda predstavujete?

- Mesto nebude poskytovať zdravotnú starostlivosť, ale skôr konzultácie resp. odbornú terapiu. Je tu obrovská medzera medzi občanom a zdravotníckym zariadením. V našom systéme sa o človeka staráme, len keď je chorý a je to samozrejme drahšie, ako keď problému predídeme. Ale množstvo prípadov sa

dá riešiť aj mimo zdravotníckych zariadení.

Viete povedať nejaký príklad?

- Vo svojej praxi, ale je to potvrdené aj väčšími štúdiami, má dobrá polovica žien po pôrode alebo po 40-tke problém s inkontinenciou. Je to citlivý problém, ženy sa o tom hanbia hovoriť, hanbia sa ísť s tým za lekárom, boja sa to riešiť. A riešenie pritom existuje veľmi jednoduché a vôbec sa nemusí operovať, ak sa problém zachytí včas. Existuje špeciálne kreslo, ktoré vyzerá ako trochu ťažšia kancelárska stolička, kde si pacientka sadne a cez elektromagnetické impulzy stimuluje svaly panvového dna. Žena môže sedieť oblečená ako v čakárni, čítať si pritom noviny a nik nevidí, čo sa deje. Keď žena absolvuje šesť 20 minútových doslova sedení, tak problém s únikom moču je v 95 percentách vyriešený. Žiadna hospitalizácia, žiadna operácia. Len treba prísť včas k lekárovi.

To znie až príliš dobre.

- Problém je, že takúto terapiu naše zdravotné poisťovne nepreplácajú, a teda musia si ju hrať pacientky samé. Jedná sa pritom o množstvo žien, ktorých sa tento problém dotýka. Iba hrubým odhadom problémy s inkontinenciou môže mať dobrých 10 000 žien. Iba v Žiline. A všetkým týmto ženám by sa pomohlo, keby sa našlo nejaké riešenie. To je iba jeden príklad. V iných odboroch medicíny by sa našli ďalšie príklady, kde by mesto mohlo pomôcť modernou terapiou namiesto nákladnej nemocničnej liečby. Pointa je, že mesto by zriadilo malé centrum pre zdravotnícke konzultácie. Osvetovo konzultačné a prípadne aj terapeutické stredisko pre svojich obyvateľov, kde by sa predchádzalo zdravotným problémom. Náklady sú ozaj minimálne, ale ten efekt vo vyššej kvalite života a zdravších obyvateľoch je skutočne nevyčísliteľný. A v takej Žiline by som chcel žiť. _

Mesto sa nemôže tváriť, že stav žilinskej nemocnice sa ho netýka.

Odborníčka na životné prostredie a odpadové hospodárstvo
Jaroslava Gažová

**JAROSLAVA
GAŽOVÁ:**

Žilina potrebuje moderné riešenia v odpadovom hospodárstve

Jaroslava Gažová je vyštudovaná inžinierka v oblasti životného prostredia a vášnivá hubárka. Odpadovému hospodárstvu sa venuje už 25 rokov a v tejto oblasti je aj súdnym znalcom. Hoci ide o oblasť, ktorej sa venujú takmer výhradne muži, ona sa v tomto prostredí cíti veľmi dobre. „Žilina potrebuje moderné riešenia aj v oblasti odpadov, aby bola lepším a čistejším miestom pre život. Len treba chcieť. Jednoduché riešenia už dávno existujú,“ hovorí Gažová. Pracovala ako odborníčka na okresnom úrade – odbore životného prostredia, neskôr sa presunula do súkromnej sféry a aktuálne ma vlastnú spoločnosť zameranú práve na odpadové hospodárstvo.

Práca s odpadmi obvykle ľuďom doslova nevoní. Čo vy na nej vidíte?

– Ľudia sa veru čudujú, ale mňa to skutočne baví. Ja sa na odpad nepozieram ako na niečo zlé, ale ako na príležitosť. Odpad je materiál,

z ktorého sa môžu vyrobiť nové veci. Len treba trochu chcieť. Uložiť odpad na skládku je jednoduché, ale neefektívne. Fascinuje ma ten proces ako sa dá, z niečoho zdanlivo nepoužiteľného, spraviť niečo nové. Preto ma táto práca baví.

Posunuli sme sa za tých 25 rokov?

– Odpad nie je len ten domáci – komunálny. Veľkú väčšinu tvorí priemyselný odpad, ktorý produkujú firmy. A čo sa týka vývoja, tak je to taká sínusoida. Spočiatku firmy ani netušili, ako sa majú správať k odpadom, čo vyrábajú. Potom sa to zlepšilo, začali tomu venovať pozornosť nielen firmy, ale aj samospráva. No a teraz sme zase na ceste dolu. Ako súdny znalec riešim neoprávnené nakladanie s odpadmi a som zhrozená, že firmy na to doslova kašľú a snažia sa obchádzať zákon. Samozrejme, že keď potrebujete zneškodniť odpad, tak to nie je zadarmo. Možno si to prerátajú, že ich pokuta vyjde lacnejšie ako zneškodnenie odpadov v súlade so zákonom. A to ma neskutočne hnevá. Dopláca na to

životné prostredie a tým pádom aj ľudia – my všetci.

Práve toto rozčarovanie Vás našťartovalo ku kandidatúre na poslanca mestského zastupiteľstva?

– U mňa to nebolo tak, že som sa ráno zobudila a povedala si, chcem byť poslanec. Jednoducho to vzniklo v rámci diskusie s kandidátom na primátora Martinom Kapitulíkom. Práve on mi vnukol myšlienku, že odborníkov ako som ja mestské zastupiteľstvo potrebuje. Už som mala chrobáka v hlave a nakoniec som si povedala, že aj ja chcem prispieť k tomu, aby bola Žilina lepšie a z môjho pohľadu čistejšie mesto.

Čo potrebuje Žilina v oblasti odpadov?

– Jednoznačne efektívnejšie odpadové hospodárstvo.

Čo to znamená v praxi?

– Lepší manažment. Keď sa pozrieme na tie preplnené kontajnery, tak je to hrôza. Šíri sa z nich zápach, lákajú často zvieratá. Napríklad, na Hájiku o tom vedia svoje. Riešením sú práve polopodzemné alebo podzemné veľkoobjemové nádoby, ktoré prakticky nie je možné prepĺňať, lebo dostatočne včas hlásia, že sú plné. Doterajšie stojiská sa potom dajú využiť na zeleň alebo parkovanie.

Mesto sa však namiesto toho rozhodlo, že oplotí doterajšie stojiská, čo na to hovoríte?

– Vyriešia iba časť problému. Preplnené kontajnery zostanú, zápach zostane, iba budú za plotom. Aký to má zmysel, keď majú na stole lacnejšie a efektívnejšie riešenie?

Radnica argumentuje tým, že polopodzemné kontajnery zaberú viac miesta...

– To nie je pravda. Tieto kontajnery majú kapacitu šiestich klasických kontajnerov, aké sú teraz

na sídliskách. Väčšina objemu je schovaná pod zemou, teda nezaberajú miesto na povrchu. Áno, musí k nim byť lepší prístup, lebo sa vykladajú s hydraulickým ramenom, ale to je absolútna maličkosť. A prakticky žiaden problém. Preto nerozumiem, prečo sa radnica rozhodla, napriek už schválenému uzneseniu, ktoré veľmi dobre spracoval a predložil Martin Kapitulík, urobiť si veci po svojom a úplne nelogicky vyhodiť peniaze do vzduchu.

Polopodzemné kontajnery sú už bežné nielen v zahraničí, ale aj na Slovensku. Aké majú s nimi mestá skúsenosti?

– Všade, kde zaviedli tieto polopodzemné, resp. podzemné kontajnery, či už je to Bratislava, Trnava, alebo aj Teplička nad Váhom, či Čadca, tak miesto ušetrili a zlacnili odpadové hospodárstvo. Ide o moderné, efektívne a pekné riešenie nakladania s odpadom. Okrem toho, dajú sa takto vyriešiť aj problémy s neželanou zverou alebo premnoženými hlodavcami. V Trnave sa takto takmer úplne zbavili potkanov, na Hájiku a v ďalších dotknutých prímestských častiach sa vďaka tomuto riešeniu môžeme zbaviť diviakov.

Má zmysel triediť odpad?

– Určite. Je nutné sa na to pozeráť ako na materiál, ktorý sa dá znovu použiť. Boli by sme proti sebe, ak by sme to nevyužili. Ak použijeme odpad, tak šetríme prvotnú suroviny. Či už je to ropa, železná ruda, stromy a podobne. Dôležité je to aj z pohľadu prírody. Bežný plast sa v prírode rozkladá najmenej sto rokov. Takže plastovú fľašu v lese by našli ešte naši pravnucci. Aj taká obyčajná cigareta. Ohorok z cigarety sa rozkladá až 15 rokov.

Koľko?

– Áno. Dobre počujete – 15 rokov. Preto ma rozčuľujú ohorky po chodníkoch, hoci aj ja si sviaťtočne zapálím, ale nevyhadzujem ohorok na zem. Majme úctu voči sebe, voči prírode, ale aj k mestu, v ktorom žijeme. Sami sebe často znehodnocujeme a znečisťujeme svoj životný priestor.

Dá sa dosiahnuť stav, že keď ľudia budú triediť odpad a systém bude fungovať, tak nakoniec budú platiť menej za odvoz smetí?

– Áno, dá sa to tak nastaviť. A veľmi jednoducho. Vrátim sa napríklad

Ak chceme zmeniť mesto, v ktorom žijeme, musíme zmeniť aj prístup k riešeniu jeho problémov.

Vzhľadom na svoju vysokú odbornosť a profesionalitu pôsobí aj ako súdny znalec v odbore ochrany životného prostredia.

So Soroptimistkami organizujú každý rok bezplatný letný tábor pre deti zo sociálne slabších rodín.

k moderným polopodzemným kontajnerom, ktoré presadzuje Martin Kapitulík v programe Silná Žilina. Najbližšie ich majú v Teplicke nad Váhom. Sú to veľkoobjemové nádoby, ktoré navyše majú senzor, ktorý hlási, že kontajner je plný. Vozidlo k nemu teda nemusí chodiť tak často a tým sa znižujú náklady na prevádzku. Ďalej, ak budú ľudia dôsledne triediť napríklad plasty, kovy, či papier, tak spoločnosti za ten odpad platia, lebo ho vedia zhodnotiť. Takže áno. Náklady na odvoz komunálneho odpadu sa dajú znížiť dôsledným triedením, za čo dostanú ľudia nepriamo zaplatené efektívnejšou prevádzkou. Takto sa budú dať znížiť poplatky za odvoz a likvidáciu komunálneho odpadu.

Čím to je, že na Slovensku končí na skládkach až 65 percent odpadu a v susednom Rakúsku je to iba okolo 20 percent?

- Je to o vnútornom nastavení, vyspelosti ľudí a uvedomelosti. Pre Rakúšanov je životné prostredie na prvom mieste. Navyše, separovaný zber tam bol zavedený oveľa skôr. Triedenie je pre nich dnes už úplná samozrejmosť. Chodíme lyžovať do Talianska a hneď po príchode vám dajú farebné vrečky na separovaný odpad. Je to aj o tom ekologickom podvedomí a samozrejme o vzdelávaní už od najútlejšieho veku. Už na základných školách, ktoré patria pod mesto, by malo byť takéto vzdelávanie samozrejmosťou.

ťou. Potom, v dospelosti, sa z toho stáva automatický prístup. My sa separovať odpad a vážiť si životný priestor, ešte stále len učíme.

Ako je vlastne najlepšie likvidovať odpad?

- Najlepšie je odpad nevyrábať. Všetci však vieme, že sa to pri súčasných technológiách, ale aj životnom štýle a trochu aj pohodlnosti nedá na sto percent. Potom, najúčinnnejšou metódou je triedenie a zhodnotenie odpadu. Teda to, že sa po vytriedení použije materiál znovu. Nakoniec zostane odpad, ktorý je prakticky nepoužiteľný. Vtedy je najefektívnejšia plazmová spaľovňa, ktorá z tohto odpadu vytvorí ešte aj energiu. Na Slovensku však takáto technológia nie je rozšírená. Naopak, u nás najviac skládkujeme. Je to síce najlacnejšie, ale zároveň najmenej efektívne a hlavne, najhoršie pre životné prostredie.

Čo posudzujete ako súdny znalec?

- Zákon o odpadoch je prepojený s trestným zákonom. Preto ma oslovujú najmä policajné zložky, aby som vyhodnotila veľkosť škody. Ak je vyššia ako 266 eur, tak je to trestný čin. Takže musím prísť na miesto, určiť kategóriu odpadu, zistiť, kde sa dá najbližšie zneškodniť resp. zhodnotiť odpad v súlade so zákonom o odpadoch. Podľa vynaložených nákladov na odstránenie nelegálne uložených odpadov sa potom určí výška škody.

Máte veľa práce?

- Bohužiaľ áno. Stále pribúda. Až 80 percent riešim výkopovú zeminu. Lebo aj to je odpad, čo ľudia buď ignorujú, alebo jednoducho nevedia. Či už sú to veľké firmy, alebo obyčajní ľudia. Vykopú základy a zeminu odvezú kamsi k potoku, lebo prečo by sa s tým trápiť.

A čo majú s tou zeminou robiť?

- Buď odviezť na skládku, čo niečo stojí, alebo teraz, najnovšie,

zákon umožňuje využiť výkopovú zeminu na terénne úpravy. Zemina musí byť čistá a treba mať na to súhlas a povolenie, no nemusí sa tak vyvážať na skládku.

Človek, čo vyštudoval životné prostredie má asi pozitívny vzťah k prírode...

- Samozrejme. Som vášnivá hubárka a vždy ma to nahnevá, keď vidím v lese sklenenú alebo plastovú fľašu.

A kam chodíte na huby, či je to tajomstvo?

- Ale nie. Chodím na Lutiše, veľmi rada na Oravu a zbierame aj v okolí Terchovej.

A čo s hubami robíte?

- Najčastejšie ich jem (smiech). Ak ich nezjeme, tak ich sušíme a niekedy aj rozdávame sušené. Na Vianoce máme vždy kapustnicu s vlastnými hubami. Zbieram najčastejšie dubáky, suchohrbky a kuriatka.

Vy sa angažujete aj v pomoci deťom, že?

- Desať rokov som členom občianskeho združenia Soroptimist International Žilina. Je to združenie žien, ktorých hlavným projektom je každoročný letný tábor pre deti zo sociálne slabších rodín. V tábore je tridsať detí, ktoré nemajú toľko šťastia a doma nemajú možno ani pravidelnú stravu. V tábore pre nich zabezpečujeme všetko. Bohatý program, či malé darčeky. Mnohokrát sa stalo, že deti prišli do tábora v jednom tričku v krátkom rukáve a potom sa náhle ochladilo, tak sme im utekali kupovať veci na oblečenie.

Veľmi ma to naplňa. A vidím v tom zmysel. Je to fascinujúce, keď vidíte tie deti s rozziarenými očami ako vám vravia, že to bol najlepší týždeň v ich živote. Rozdávať radosť musí naplňať každého. O to viac ak ide o deti. _

OBVOD č. 4
VLČINCE

MIRKA
ŠUFÁKOVÁ:

Zriadieme poradenské centrum pre ľudí v núdzi

Právnička a mama trojročnej dcéry Mirka Šufáková pôsobí ako advokátka. V prípade potreby pomáha ľuďom právnymi radami. Ako poslankyňa by rada podporovala mladé rodiny, iniciatívnych ľudí s nápadmi pre lepší život ľudí a chcela by lepšiu kontrolu čerpania mestských financií. Mesto by podľa nej malo pomáhať obyvateľom aj v právnej oblasti. „Mesto je im najbližšie, a práve preto by sa na neho mali spoliehať, že ich nenechá bez pomoci,“ dodáva.

Prečo ste sa rozhodli kandidovať do mestského zastupiteľstva?

- Žilinu vnímam ako mesto s veľkým potenciálom a chcela by som sa aspoň v malej miere podieľať na jej správnom fungovaní. Chcem, aby Žilina bola otvorené, moderné, transparentné európske mesto. Žilina má výnimočnú históriu, krásnu prírodu a relatívne vyspelé ekonomické prostredie. Mnoho vecí tu ale prestalo fungovať. Žilina zaspala a ja by som práve toto chcela zmeniť.

V čom by ste ju chceli zmeniť?

- Chýba mi výraznejšia podpora mesta v oblasti voľnočasových

aktivít. Ako matka vidím, že mladé rodiny nemajú kde tráviť čas. Veľa šikovných ľudí a podnikateľov sa však pričínilo o to, že tieto veci sú v podstate zabezpečené aj vďaka ich skvelým nápadom. Mesto by malo viac podporiť mladé rodiny a rovnako aj predškolské zariadenia. Škôlky, jasle a podobne.

Takže na to by ste sa chceli zamerať?

- Nielen na to. Pre mňa, ako právničku, je mimoriadne dôležité, aby boli všetky rozhodnutia mesta v súlade so zákonom, čo sa nie vždy úplne darí. Preto v čele mesta musia byť, okrem

iných, aj kvalitní právnici. Mesto a jeho vedenie musí ísť ľuďom príkladom. Je neprijateľné, aby porušovali zákon. Ako potom môžeme čakať, že ľudia budú dodržiavať predpisy, či VZN, keď ich nedodržiava samotné mesto? Keď sa dodržiava právo, tak je spravodlivé. Druhou významnou oblasťou je právna pomoc obyvateľom. Chceme zriadiť poradenské centrum pre pomoc ľuďom.

Čo si máme pod tým predstaviť?

- Ľudia často riešia problém až keď im príde zásielka zo súdu, od exekútora, alebo iného úradu. Našou snahou je pomáhať ľuďom už predtým. Jednoducho zriadiť kanceláriu odbornej pomoci, kde im poradíme s právnym, alebo aj ekonomickým problémom. Ľudia často ani nevedia, na koho sa majú obrátiť. Sú často zmätení z toho, čo má na starosti napríklad Sociálna poisťovňa, čo úrad práce, ako sa vyvarovať exekúcii, čo robí keď napríklad starý rodič nie je schopný sa o seba postarať, ako postupovať, keď manžel neplatí výživné.

Nie sú na to štátne inštitúcie?

- Sú, ale tie sú ľuďom vzdialené. Hoci sa zriaďujú klientske centrá, tak ľudia tak či tak blúdia z miesta na miesto. Centrum právnej pomoci síce v Žiline máme, ale podmienky pre pomoc sú často komplikované a ešte aj tých 4,5 eura za predbežnú konzultáciu môže byť pre nich veľa. Musia tam vypísať žiadosti, no nie vždy chcú riešiť svoje problémy s tým, aby chceli dať svoje osobné údaje. Dávajú prednosť anonymite pre chuťostiť svojich ťažkostí. Určite by privítali, keby mohli anonymne prekonzultovať svoje problémy a ľudia z mesta by ich nasmerovali na tie správne inštitúcie a prípadne im tam aj zavolali a vybavili stretnutie. Mesto je po rodine to najbližšie, a práve preto by na neho mali spoliehať, že ich nenechá bez pomoci keď treba. _

Vo svojej praxi sa už roky venuje aj právnej pomoci rodinám v núdzi a týraným ženám.

Mesto a jeho vedenie musí ísť ľuďom príkladom.

OBVOD č. 8
BRODNO, BUDATÍN, M. LÚČKA,
P. CHLMEC, STRÁŽOV, VRANIE,
ZÁDUBNIE, ZÁSTRANIE

MARIÁN
ORŠULA:

Postarám sa o rozvoj prímestských častí

Vyštudovaný priemyselný inžinier Marian Oršula dlhé roky podniká s výpočtovou technikou a softvérom. Pre dobrý spánok radšej so štátom neobchoduje. „Cítil by som sa horšie,“ hovorí. Jeho záľubou sú dáta a práca s nimi a Žilinu má zmapovanú do detailu. Najviac ho hnevá, ak ľudia rezignujú, keď niečo nefunguje a nežiadajú nápravu. „Mnohí poslanci stratili zmysel, prečo tam sú a mali by radšej skončiť,“ hovorí Oršula s tým, že prímestské časti Žiliny sú v akomsi zabudnutí a investuje sa do nich nespravodlivo málo.

Pracujete v IT oblasti. To je večný problém Slovenska. Obchodujete so štátom?

– Nie. Riešime skôr služby a do dávky IKT pre menšie firmy. Do štátnych tendrov sa nehrnieme. Iba raz ma pred rokmi nahovoril jeden známy na dodávku pre jeden zo súdov. Táto skúsenosť mi stačila a povedal som si, že už radšej nie. Nie je to pre mňa.

Prečo?

– Bolo by mi oveľa horšie a nemišal by som sa tolko ako teraz.

Až tak? Veď IT dodávatelia pre štát sú práve tí vysmiati.

– Ale iba tí s konexiami úplne hore. Všetkým ostatným subdodávateľom zostáva iba zlý pocit. Jednoducho, IT biznis so štátom mi

nestojí za to. Chcem mať zo svojej práce dobrý pocit.

Takže v IT biznise zarobia iba vyvolení?

– Ukazuje sa, že často sú veľké IT firmy pracujúce pre štát iba umelo vytvorené. V živote som sa na obchodnom rokovaní nestretol s Jánom Počiatkom, alebo Jozefom Brhelom a potom sa zrazu dočítam, že vraj vlastní jedny z najväčších IT firiem na Slovensku. Takže to nie je o tom, že by sa venovali tejto oblasti a pracovali. Keď vidím, ako sa to vyvíja v celej spoločnosti, tak je čas niečo zmeniť. Do IT oblasti štát naliat obrovské peniaze a výsledok je mizerný. Ale veľkou prekážkou elektronizácie sú aj samotní ľudia a ich prístup.

Ako to?

– Prednedávnom som bol napríklad v klientskom centre a potreboval som nové značky pre auto. Prišiel som za pani za okienkom, že idem prehlásiť auto a ona na mňa, že kde máte doklady, tu si vyplňte žiadosť. Ja na ňu, že som to vyplnil elektronicky. Ona na mňa, že čo som to spravil. No nič som nespravil. Zaplatili sme za to jednu miliardu eur a tak očakávam, že by to malo fungovať. A ona zase, že si vyplňte žiadosť. A ja že nič vyplňať nebudem, lebo už som to urobil elektronicke. Potom ma poslali za policajtom, aby skontroloval VIN číslo a on na mňa, že kde mám žiadosť. A ja zase dokola, že už je v systéme. Krútil hlavou, ale dal pečiatku na technický preukaz a mohol som sa vrátiť k okienku, kde pani zase odo mňa chcela niečo vypisovať. Dávame jednu miliardu na elektronizáciu, ale ľudia s tým nevedia pracovať. Podobné je to aj na mestskom úrade, čo sa týka výberu daní, dopravný inšpektorát, alebo aj stavebný úrad. Všade to isté. Ja im aj rozumiem, lebo tí ľudia pochopili, že ak začne fungovať elektronizácia služieb, tak polovica ľudí bude musieť robiť niečo iné, alebo ich prepustiť. Aj tá pani si uvedomila, že ak si dokážem z domu odhlásiť auto a ona len ťukne do počítača a vypluje jej to hotový technický preukaz, tak potom tam bude raz zbytočná.

Takže elektronické služby fungujú?

– Fungujú. Človek sa s tým musí natrápiť, ale v princípe funguje. Hlavná nechuť je zo strany úradníkov.

Toto je jeden z dôvodov prečo ste sa rozhodli kandidovať do mestského zastupiteľstva?

– Áno aj. Problém je, že ľudia si nepýtajú to, čo im za ich dane patrí. Kamarát mi vraví, že on sa síce pokúšal niečo vybaviť elektronicke, ale potom sa na to vy-

kašľal, lebo to bolo komplikované. Ja ho chápem, ale na druhej strane, ak to nebudeme používať a využívať služby štátu, ktoré si platíme, tak nikdy nebudú fungovať ako majú. Ľudia akoby rezignovali, že za niečo zaplatili miliardu, ono to nefunguje a iba myknú plecóm. Takto to nemôže fungovať. V Žiline je množstvo problémov, ktoré sa neriešia, lebo ľudia iba mykajú plecóm.

Čo napríklad?

– Taká doprava. Pri akomkoľvek probléme dostanem univerzálnu odpoveď – keď sa dostavia tunel Višňové, tak všetko bude v poriadku. No nebude. Áno, bude trochu menej áut na Kragujevskej, či Lavobrežnej, ale množstvo problémov zostane. Pýtam sa na meste, kedy sa bude dať parkovať tam a tam... Odpoveď?

Keď sa dostavia tunel Višňové?!

– Presne. Tunel podľa súčasného vedenia mesta vyrieši každý problém. Zoberme si príklad kontajnerového prekladiska na Bratislavskej. Súčasný primátor nechal strhnúť domy pre údajne narušenú statiku. V poriadku. Ale hneď sa tam rozrástlo prekladisko kontajnerov – logistický park bez adekvátneho napojenia na cesty. Kamióny vychádzajú na Kragujevskú, kde sú namontované iba atrapy semaforov. Kamióny tam snažia odbočiť a pritom zablokujú celú cestu a škrípu brzdy. A ľudia iba mykajú plecóm. Kto to povolil preboha? Kto prebral nefungujúce semafore? Keď zostanem na tej istej ulici. Mesto povolilo na Priemyselnej ulici vybudovanie veľkého závodu. A teraz sa tie kamióny chcú dostať na hlavnú, buď do Bratislavy, alebo smerom na sever. Na Bratislavu nemajú šancu pre hustú premávku. Kto a kde podpísal nejakú dopravnú štúdiu, aký to bude mať vplyv na premávku? Ja som priemyselný inžinier a viem spočítať, koľko tam bude kamiónov. Teraz je tam každých 15 minút jeden kamión. Ak nabehnú na plnú výrobu, tak tam

bude jeden kamión každé dve až tri minúty. Ak sa nič nespraví, tak o chvíľu budú stáť kamióny v rade za sebou od križovatky s Kragujevskou až po bránu závodu.

A viete, kto to podpísal?

– Zisťoval som to a našiel. Podpísané je tam Mesto Žilina. Žiadne meno. Nič. Prečo sa pod to nepodpísal reálny človek? Ja sa pod svoju prácu podpisujem. A to nehovorím o tom, že v tej oblasti mal byť iba ľahký priemysel a nik nerieši, že tú cestu tie kamióny ničia. Aj na to som sa pýtal a dostal som odpoveď, že keď bude tunel Višňové... a ako sa dostanú kamióny zo závodu na diaľnicu? To sa budú teleportovať? Hneď má, že tu neexistuje zodpovednosť za rozhodnutia. Ja keď niečo pokazím, tak mi klient nezaplatí faktúru. Keď niečo pokazí úradník na meste, no skúste nezaplatiť dane.

Na čo by ste sa chceli zamerať v mestskom zastupiteľstve?

– Vychádza to aj z toho, že z akého obvodu poslanec prichádza. Ja bývam v Budatíne a ten volebný obvod je mimoriadne nesúrodý. Patrí tam Budatín, Brodno, Vranie, Považský Chlmec, Zádubnie, Zástranie a teraz tam ešte pridali aj Mojšovú Lúčku a Strážov. Absolútne nelogický obvod. Na meste to obhajovali tým, aby sa jednotlivé obvody vyrovnali počtom obyvateľov. No mne to nevychádza. Oni zobrali menšiemu obvodu prímestské časti a pridali ich do väčšieho obvodu. Takže rozdiel v počte obyvateľov sa ešte zväčšil. Navyše si zoberte, že sú tam mestské časti smerom na Bratislavu, na Martin, na Bytču aj na Kysucy. To nedáva logiku. Navyše tvrdili, že obvod musí mať aspoň 2 500 voličov na jedného poslancu a preto sú z našej osmičky obvodu traja poslanci. A čo sa stalo v menšom obvode, kde mali tiež troch poslancov? Majú 5 000 voličov, ale traja poslanci zostali. Takže nie je pravda, čo hovorili. Alebo nepoznajú násobilku.

V prímestských častiach sa investuje výrazne menej ako si ich obyvatelia za svoje dane zaslúžia. Chceme spravodlivosť!

„
V rozpočte mesta zriadime fond pre rozvoj prímestských častí.

Prečo to podľa vás spravili?

- Nevieť prečo, ale z čísiel, čo som vytiahol mi vychádza, že sa chceli zbaviť okrajových častí. A na tie mesto ako také dlhodo- bo kašle. A aj zodpovední poslanci. Jeden z mála, ktorý sa proti tomuto nezmyslu postavil a za- stal sa tak prímestských častí, bol Martin Kapitulík.

Prečo si myslíte, že sa chceli niektorí poslanci zbaviť okrajových častí?

- Dal som si tú námahu a pozeral som si zápisy zo stretnutí s občanmi. A práve v tých okrajových oblastiach sa stretnutia s poslancami buď neuskutočnili vôbec, alebo neprišli ľudia, alebo boli veľmi dávno. Takže mi z toho vychádza, že „zodpovední“ poslanci sa tam nehrnuli a prišlo im vhod, ak tieto mestské časti presunuli inam. Strážov a Mojšová Lúčka sú problémové oblasti. V Strážove im nasľubovali, že niečo spravia s dopravou a nič z toho. V Lúčke im pri sťahovaní kvôli priehrade slúbili komplet občiansku vybavenosť, ale doteraz sa to neudialo. Mesto s tým za všetky tie roky nič neurobilo. A ľudia to vidia. Preto sa tam „zaslúžilým poslancom“ nechce kandidovať, lebo nič pre občanov neurobili a vedia, že by ich tam ľudia nevolili. Navyše sa vo všetkých týchto okrajových oblastiach investuje pomerne menej peňazí, ako do iných častí.

Tak býva tam menej ľudí, tak zrejme preto?

- Ale to zase nevychádza. Ak si pozrieme pomer počtu obyvateľov, tak investície sú rádovo oveľa nižšie. Inak povedané, mesto v prímestských častiach investuje oveľa menej peňazí na jedného obyvateľa ako v iných častiach Žiliny. Vo viacerých mestských častiach stále chýba základná občianska vybavenosť. Príde mi to nespravodlivé, a to by som rád zmenil. Doteraz ako jediný prišiel so zmysluplným riešením, ako to riešiť, Martin Kapitulík. V programe Silnej Žiliny

navrhne zriadiť fond na podporu prímestských častí určený práve na priame investície do rozvoja prímestských častí.

Ako to funguje dnes?

- Nefunguje to skoro vôbec, na čo obyvatelia prímestských častí doplácajú. Lebo teraz poslanci skôr schvaľujú investície tam, kde je viac voličov. Je pre nich výhodnejšie opraviť chodníky v obvode kde je 12-tisíc ľudí, ako v prímestskej časti, kde ich je do tisíc. Aj to je dôvod, prečo som sa rozhodol kandidovať, lebo viacerí poslanci zabudli, na čo tam sú. A sú tam desiatky rokov. Dokedy, pýtam sa, tam budú opakovane niekoľko volebných období sedieť tí istí ľudia, ktorí neprichádzajú so žiadnou zmysluplnou iniciatívou, žiadnou ochotou a snahou posunúť naše mesto dopredu? Žiadnu zodpovednosťou voči mestu a jeho občanom. Vždy pred voľbami majú títo „zaslúžilí“ poslanci množstvo riešení a sľubov, ale štyri roky tam potom riešia len výšku poslancových odmien alebo nejaký rokovací poriadok. To rieši problémy mesta a jeho občanov? To rieši našu budúcnosť? Som presvedčený, že Žilina v tomto smere potrebuje zásadnú zmenu, ak nechceme, aby naše mesto stagnovalo ďalšie štyri roky. Z tohto dôvodu podporujem Martina Kapitulíka. Nebojí sa výziev, nebojí sa zodpovednosti. Hľadá a prináša riešenia. Nemá problém inšpirovať sa tým, čo sa inde osvedčilo a čo dobre funguje a následne to presadzovať „doma“. Obklopuje sa odborníkmi a nemá problém komunikovať s ľuďmi, aby dobre poznal skutočné problémy, ktoré ich trápia. Pochádza z Brodna a vie, čo trápi ľudí v prímestských častiach. Je to výrazná a silná osobnosť. Žilina potrebuje na všetky zmeny silného primátora, ktorý nebude len rozprávať, ale za jeho slovami budú aj skutky. A to Martin Kapitulík preukázal už počas pôsobenia na poslancovom mieste.

Ako vníma Vašu kandidatúru Vaše okolie?

- Kamaráti sa ma pýtajú, či som sa zbláznil, keď idem do politiky. Ale ja nejdem do politiky. Ja len chcem zmeniť veci v Žiline k lepšiemu, aby som sa nebál večer pustiť decká von. Ďalším takým príkladom je fungovanie mestskej polície...

Čo sa vám nepáči?

- Na stretnutí s metskou políciou v Budatíne sa sťažovali občania, že sú tam drogoví závislí ľudia a nechávajú tam kade tade striekačky. Tak som sa pýtal mestskej polície, koľko riešili drogových deliktov, keď teda ako vravia, pravidelne každé dve hodiny hliadkujú aj v Budatíne. Oni, že na toto nemajú kompetenciu a keď niečo zistia, tak posúvajú takýto podnet štátnej polícii. Tak som sa pýtal ďalej, koľko takých podnetov dali. A oni, že takúto štatistiku nevedú. Tak potom na čo sú? Aby vyberali pokuty za parkovanie? Lebo tak to podľa čísiel vyzerá.

A zase sme pri číslach?

- Áno, mám ich rád (smiech). Pozeral som si štatistiku mestskej polície za rok 2016, lebo za rok 2017 sa im doteraz nepodarilo spracovať. Podľa nej riešili viac ako 12 000 dopravných priestupkov, rozumej parkovanie a papuče, tisíc priestupkov proti verejnému poriadku a 116 mladistvých, čo popíjali. Ešte aj ich vlastné čísla ich usvedčujú, že sa venujú najmä parkovaniu a na ostatnú činnosť kašľú. Môjmu synovi sa minule stalo, že išiel po námestí a mal fľašu vína v ruke, lebo išiel na nejakú oslavu. Zrazu k nemu prišli s autom mestskí policajti. Ani nevystúpili z auta. Iba stiahli okienko a na syna, že či už má 18 rokov. Má. On to volá policajný McDrive. Je v poriadku, že mestskí policajti toto kontrolujú, lebo rodič nedokáže deti ustrážiť každú minútu. Ale mali by riešiť aj podstatnejšie a dôležitejšie veci. A to by som chcel zmeniť. Nie robiť politiku, ale aby Žilina bola lepším mestom, kde veci fungujú. _

Každý deň MEDZI VAMI

Aby sme sa úprimne porozprávali o všetkých problémoch, ktoré trápia všetky časti nášho mesta, ako aj o ich riešeníach a našom programe Silná Žilina.

HLINY

SOLINKY

TRNOVÉ

BRODNO

VLČINCE

ŽILINSKÁ LEHOTA

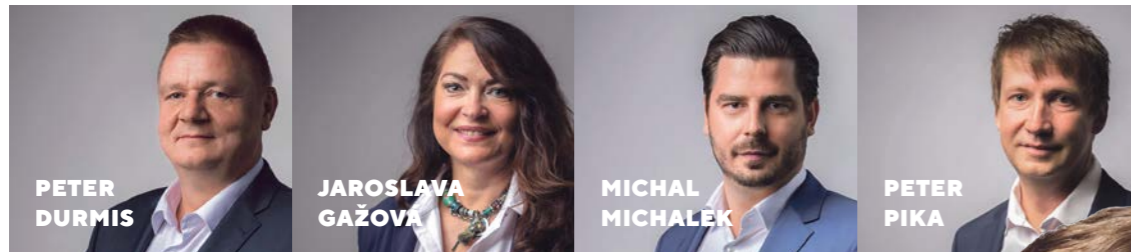
ZÁSTRANIE

HÁJIK

VOLEBNÝ OBVOD ČÍSLO 1

STARÉ MESTO, HLINY I - IV

VOLEBNÝ OBVOD ČÍSLO 2

BÔRIK, HLINY V-VIII, MALÁ PRAHA

**SILNÁ
ZILINA**

**MARTIN
KAPITULÍK**

NEZÁVISLÝ KANDIDÁT
NA PRIMÁTORA

VOLEBNÝ OBVOD ČÍSLO 3

SOLINKY

VOLEBNÝ OBVOD ČÍSLO 4

VLČINCE

VOLEBNÝ OBVOD Č. 5

HÁJIK

VOLEBNÝ OBVOD Č. 7

BÁNOVÁ, ZÁVODIE,
ŽILINSKÁ LEHOTA

VOLEBNÝ OBVOD ČÍSLO 8

BRODNO, BUDATÍN, M. LÚČKA, P. CHLMEC,
STRÁŽOV, VRANIE, ZÁDUBNIE, ZÁSTRANIE

CELÝ PROGRAM NÁJDETE
NA WWW.SILNAZILINA.SK